



Era cunoscut, în primul rând, pentru dovleceii săi.

Treaba asta făcea din el o figură cât se poate de dubioasă în ochii doamnelor de la Societatea de Horticultură, care, până la intrarea lui în scenă, concuraseră cât se poate de fericite, doar între ele, pentru cel mai râvnit premiu de la secțiunea legume din cadrul expoziției lor anuale. Faptul că era nou-venit în sat le alimenta, fără îndoială, antipatia; iar faptul că locuia singur cu o „menajeră” cu câțiva ani mai tânără decât el, o femeie a cărei înfățișare nu putea fi descrisă decât drept „orientală”, le permitea să-și aline durerea pricinuită de înfrângere prin tot felul de bârfe răutăcioase.

Mi le amintesc, în primul an când a câștigat premiul, pe doamna Meade și pe cotoroaștele ei adunate grămadă în partea din spate a umbrarului, ca niște vaci înainte de furtună. Mi-l amintesc și pe vicar, un pic abțiguit după degustarea entuziastă a mostrelor de cidru din concurs, anunțând verdictul la categoria dovlecei. Cu un aer ce-i

trăda satisfacția aproape lascivă, a declarat exemplarul enorm al domnului Atherton „de-a dreptul tumescent” (întărindu-mi astfel propriile suspiciuni legate de bunul reverend).

Domnul Atherton, înalt, zvelt și ușor cocârjat de cei șaptezeci și ceva de ani ai săi, se apropie de podium fără să se sprijine în baston. Primi afabil diploma (și sticla de lichior de soc ce o însoțea), apoi se întoarce la scaunul lui. Întâmplător, ședeam lângă el în după-amiaza aceea caldă, cu rafale de vânt șuierătoare, iar în timp ce pânza cortului flutura zgomotos în bătaia vântului și vicarul își bălmăjea plin de simțire mulțumirile tuturor celor care aduseseră pandișpan Victoria, domnul Atherton își înclină capul spre mine, cu o privire poznașă.

— Crezi c-or să mă ierte vreodată? mormăi el cu glasul coborât.

Am știut pe dată la cine se referă.

— Ah, mă îndoiesc, i-am răspuns. Mă îndoiesc foarte tare.

Acestea au fost primele cuvinte pe care le-am schimbat vreodată noi doi, deși nu era prima oară când îi smulgeam un zâmbet. În vara aceea, ceva mai devreme, îl surprinsesem uitându-se la mine cu o mină amuzată de sub pălăria lui de paie. Stătuse așezat pe un șezlong, la marginea terenului de cricket, iar un jucător la bătaie corpulent și mai din popor tocmai izbutise de trei ori șase puncte contra mea, într-o succesiune rapidă de lovituri, pecetluind efectiv o nouă înfrângere rușinoasă a echipei a doua a clubului Hambledon.

Adam întoarce foaia, așteptându-se să aibă ce citi mai departe. Pagina era goală.

— Asta-i tot? întrebă el.

— Evident, răspuse Gloria. Cum ți se pare?

— E bun.

— Bun? „Bun” sună ca „drăguț”. Mamele zic despre copiii cuminiți că sunt „buni”. Copiii plictisitori! Pentru numele lui Dumnezeu, Adam, discutăm despre romanul meu.

Probabil că cel mai bine ar fi să nu pomenească folosirea exagerată a virgulelor.

— Foarte bun. Excelent, spuse el.

Gloria se îmbufnă, parcă iertându-l circumspectă, sâniul întinzându-i materialul rochiei de bumbac imprimat când se aplecă spre el.

— Nu-i decât începutul, dar e incitant, nu crezi?

— Incitant. Da. Foarte misterios. Cine-i acest domn Atherton, cu dovleciul lui enormi?

— Aha! trâmbiță ea. Vezi? Ești la prima pagină și deja îți pui întrebări. E un lucru bun.

El ridică o sprânceană la auzul calificativului folosit, dar ea nu păru să observe.

— Cine crezi că e? Sau mai bine zis: Ce crezi că e?

Nu se mai putea aduna deloc. Iar vinul nu-l ajuta, era neplăcut de călâi în arșița după-amiezii, cu o viespe ce bâzâia disperată în jurul gâtului sticlei.

— Habar n-am.

Gloria alungă viespea cu mâna, își umplu paharul, apoi, după o clipă de gândire, îl umplu și pe al lui.

— E un spion german, îl anunță ea.

— Un spion german?

— Exact. Vezi tu, suntem în timpul războiului — mai exact, în 1940 — iar în timp ce Bătălia pentru Anglia¹ se dă în înaltul cerului deasupra unui sătuc din Hampshire, o cu totul altă bătălie este pe cale să se desfășoare la sol. Precum deasupra...

¹ Bătălia pentru Anglia este numele dat eforturilor aviației militare germane (*Luftwaffe*) de a câștiga superioritatea aeriană asupra celei britanice (*Royal Air Force*) înaintea preconizatei invazii terestre și aeriene în Marea Britanie (Operațiunea Leul de Mare), în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

— ... la fel și dedesubt¹.

Chiar ajunseseră să-l citeze pe Hermes Trismegistus în legătură cu asta?

— Cred că a avut loc în Kent, spuse Adam.

— În Kent?

— Bătălia pentru Anglia... a avut loc în Kent și o parte din Sussex, nu în Hampshire.

Vestea asta căzu, clar de tot, ca o lovitură pentru Gloria.

— Păi, poate câteva dintre avioane, știi și eu, s-au abătut pe-acolo, sau așa ceva.

Adam părea să se îndoiască de asta.

— La naiba, exclamă Gloria, aveam nevoie de niște bătlăii aeriene.

— Atunci, mută acțiunea în Kent.

— Neapărat trebuie să fie în Hampshire.

— De ce?

Regretă întrebarea aproape imediat.

— Pentru că toată povestea-i despre o bază secretă de submarine din portul Portsmouth.

Aici o aduseseră cei doi ani de literatură engleză, cu tot ce studiaseră despre Beowulf și Chaucer, și Sir Gawain și Cavalerul Verde: la o bază secretă de submarine din portul Portsmouth?

— Ce-i? întrebă Gloria îngrijorată.

— Mă gândeam, minți el, că naratorul tău este bărbat. Doar dacă n-o fi o femeie care, întâmplător, joacă cricket în echipa satului.

— Și?

— Mă gândesc că-i o adevărată provocare să scrii din perspectiva unui narator masculin.

¹ Formulă uzitată în cercurile oculte, preluată din textele ermetice. Conceptul i-ar aparține lui Hermes Trismegistus, alchimist legendar din Alexandria, asimilat cu zeii Hermes din mitologia greacă, Mercur din cea romană și Thot din cea egipteană, considerat inventatorul scrisului și al limbajului, al magiei, astronomiei și alchimiei.

— Crezi că nu-s în stare?

— N-am zis asta.

— Patru frați, spuse ea, ridicând trei degete. Și doar nu ești primul tip cu care am ieșit.

Acesta era un adevăr pe care-i plăcea să-l afirme din când în când, făcând risipă de amănunte dezgustătoare ca să-și impună punctul de vedere, deși în clipa asta era prea mândră ca să-i mai ardă de așa ceva.

Azvârli cât colo restul de vin din paharul ei, iar semiluna de lichid căzu în iarba înaltă. Se ridică în picioare puțin nesigură.

— Am plecat.

— Nu pleca, o rugă el, prinzând-o de mână. Rămâi.

— Nu ți-a plăcut.

— Nu-i adevărat.

— Știi ce gândești.

— Greșești. Aș putea fi băgat la închisoare pentru gândurile mele.

Juca grosolan, dar o știa vulnerabilă la replici din astea. În plus, acesta era și motivul pentru care chiuliseră de la cursuri și veniseră în luncă, nu-i așa?

— Îmi pare rău, spuse el, profitând de zâmbetul ei mijit, cred că sunt gelos.

— Gelos?

— Eu n-aș putea face așa ceva, sunt sigur. E minunat. Serios. M-a furat imediat. Vicarul abțiguit e o idee genială.

— Îți place de el?

— Mult de tot.

Gloria se lăsă trasă înapoi pe pătură, în scobitura bârlogului lor, departe de privirile celor de pe cărarea de lângă râu, unde se zburleau sălciile cioturoase.

Degetele lui înaintară leneș, dar ferm, pe interiorul coapsei ei albe ca zăpada, cu carnea fierbinte și elastică precum aluatul proaspăt.

Ea se aplecă spre el și îl sărută, vârându-și limba între buzele lui. El gustă vinul alb, ieftin, și se simți ațâțat de atingerea ei. Întinse mâna către sânii ei, își trecu degetul mare peste sfârcuri, așa cum îi plăcea ei.

Favoruri sexuale în schimbul laudelor rostite pe pătură. Oare totul era chiar atât de simplu?

Își revizui gândurile, simțindu-se vinovat că mintea îi zbura aiurea.

N-avea de ce să fie îngrijorat.

— Știi ceva, spuse Gloria, desprinzându-se din îmbrățișarea lui și trăgându-și sufletul, rămâne Hampshire. S-o ia naiba de Bătălie pentru Anglia.



Biletul îl aștepta în căsuța lui poștală când se întoarse la colegiu. Recunosc pe dată scrisul. Era aceeași mângălitură aproape ilizibilă care-i împodobește eseurile săptămânale. Mesajul suna așa:

Dragă domnule Strickland,

Îmi cer scuze că vin cu cererea asta în condițiile în care și așa ai un program încărcat, dar aș dori să discutăm o problemă legată de disertația dumată.

Ce-ai zice să ne vedem azi la ora 5 p.m., în biroul meu de la facultate? (Adică în clădirea aceea mare, din piatră, de la capătul lui Trumpington Street, în caz că ai uitat.)

Cu cele mai bune urări,

Prof. Leonard

Adam aruncă o privire spre ceas. Îi lua cincisprezece minute să traverseze orașul. Baia pe care și-o propusese va trebui să mai aștepte.



Profesorul Crispin Leonard era, într-un fel, o instituție, nu numai în facultate, ci și în întreaga universitate. Deși sărit bine de șaptezeci de ani, era foarte diferit de colegii în vârstă, care ieșeau din camerele lor mohorâte de la colegiu doar la ora mesei, sau așa părea că stau lucrurile, târșându-se în robele lor tocite spre și dinspre sala de mese, traversând peluzele catifelate a căror iarbă sacră doar ei aveau privilegiul să o calce în picioare. Pușini știau ce fac (sau ce au făcut vreodată) personajele astea vârstnice ca să-și justifice sinecura unei bătrâneți călduțe la colegii. Paterinitatea unei cărți, a unei singure cărți, a oricărui fel de carte, se pare că era suficientă, chiar dacă valoarea respectivei opere fusese de mult eclipsată. Dintr-un motiv oarecare, se considera că și-au îndeplinit îndatoririle, iar colegiile le ofereau în schimb o bătrânețe confortabilă, neîmpovărată de nici o răspundere.

Profesorul Leonard era croit dintr-o stofă mult mai rezistentă. Ținea prelegeri și îndruma lucrări de diplomă la trei materii, continua să-și ofere serviciile ca tutore de colegiu și era încă implicat activ în mai multe societăți, dintre care pe unele le înființase chiar el. Și toate astea în vreme ce tot mai găsea timp nu numai să scrie, dar și să publice. Judecând după orice standarde, era un volum de muncă remarcabil și încă unul pe care părea să-l efectueze destul de ușor.

Cum reușea? Nu se grăbea niciodată și niciodată nu întârzia; se deplasa rapid, ca o pisică bine hrănită, cu un aer ușor distrat, de parcă mintea îi stătea întotdeauna la lucruri elevate.

Era adâncit în somn când Adam intră în biroul lui. Primul ciocănit nu-l trezi, iar când Adam băgă capul pe ușă și îl văzu prăbușit în fotoliu, cu o carte în poală, bătu din nou, de data asta mai tare.

Profesorul Leonard tresări, se dezmetici și îl recunosc pe Adam.

— Îmi cer scuze, trebuie să fi ațipit.

Închise cartea și o puse deoparte. Adam observă că era chiar una din scrierile profesorului, despre sculptura lui Mantegna¹.

— Nici un tribunal nu v-ar condamna pentru asta.

Profesorul Leonard încuraja ireverența, o încuraja susținut, dar pentru o clipă Adam se temu că a întins coarda prea tare.

— Asta ar putea fi și mai nostim, domnule Strickland, dacă te-ai fi ostenit vreodată să citești cartea mea despre Mantegna. Că veni vorba... *cum stai* cu serviciul?

— Poftim?

— Păi, data trecută când te-am văzut mergeai cu bicicleta pe King's Parade destul de grăbit. Țineai în mână două rachete de tenis, iar tânăra pe care o duceai pe cadru te ținea strâns pe dumneata.

— Ah.

— S-a mai îmbunătățit?

— Dacă s-a îmbunătățit?

— Serviciul dumitale, domnule Strickland. Am fi cu toții mult mai fericiți dacă măcar ai avea altceva de prezentat în schimbul absenței.

— Muncesc din greu, bâigui Adam, muncesc până seara târziu.

Profesorul Leonard se întinse după un teanc de hârtii așezate pe măsuta de lângă fotoliu.

— De vreme ce tot ești aici, ai putea foarte bine să iei asta acum. Frunzări teancul și scoase din el eseul lui Adam. Probabil că ți-am dat o notă mai mică decât ar fi trebuit.

— Ah, făcu Adam puțin dezamăgit.

— Dacă stau să mă gândesc, s-ar putea să fi avut un punct de vedere, ceea ce n-a fost evident de la început.

— Ce punct de vedere?

¹ Andrea Mantegna (1431–1506), pictor, sculptor și gravor renascentist italian.

— Nu te flata singur, domnule Strickland. Din câte știu eu — și ți-am citit lucrarea de două ori — n-ai avut decât un singur punct de vedere. Celelalte au fost scoase direct din cărțile pe care v-am sugerat să le citești. Ridică un deget lung, osos. Și din unele pe care nu vi le-am sugerat... ceea ce, trebuie să recunosc, demonstrează că ai mai multă inițiativă decât cei mai mulți dintre studenți. Îi înmână eseul. O să-l discutăm mai pe larg altă dată. Acum, în legătură cu disertația dumitale. Te-ai mai gândit la ea?

Adam cochetase cu mai multe idei — iconografia islamică în arhitectura romanică, folosirea liniei în desenele din Renașterea timpurie — dar profesorul le-ar considera, pe bună dreptate, niște speculații leneșe asupra unor domenii de studiu bine bătătorite. Nu, cel mai bine-i să tacă din gură.

— Nu tocmai.

— Mai ai un an, firește, dar este de dorit să te apuci de treabă încă de pe acum, desigur, dacă dorești să ne prezinți ceva la adevărata dumitale valoare. Nu-i așa, domnule Strickland?

— Da, răspuse Adam. Desigur.

— Cum stai cu italiana?

— Bine. Cam scârțâie.

— Bun, atunci, s-ar putea să am ceva pentru dumneata.

Profesorul îi spuse că a fost recent contactat de o veche cunoștință. *Signora Doccia*, doamna cu pricina, era proprietara unei vile imense pe dealurile Toscanei, chiar la sud de Florența. „Un exemplu impresionant, chiar dacă destul de comun, al apogeului Renașterii toscane”, așa descrie profesorul arhitectura clădirii. Își păstră laudele pentru grădină, nu pentru aranjamentul formal al teraselor renascentiste din jurul vilei, ci pentru o anexă manieristă, mai târzie, aflată într-un crâng dintr-o văiușă din apropiere. Concepută și realizată de un soț îndurerat în memoria soției decedate, dumbrava asta era alimentată de un izvor și modelată după grădinile romane ale perioadei, cu

poteci întortocheate și pârâiașe, statui, inscripții și structuri neoclasiche.

— E un loc foarte neobișnuit, spuse profesorul. Extrem de impresionant.

— L-ați văzut?

— Da, cu niște ani în urmă. N-a fost modificat niciodată — asta-i un lucru rar — și știu sigur că n-a făcut obiectul unei cercetări amănunțite. Aici ar urma să intri dumneata în scenă, desigur, dacă dorești. *Signora Docci* a avut amabilitatea să-l ofere drept obiect de studiu pentru unul dintre studenții mei.

Manierismul era de rău, un pic prea exagerat pentru gustul lui Adam, și l-ar obliga să citească foarte mult. Pe de altă parte, Italia era de bine, foarte bine.

— Poate că nu te-ai gândit tocmai la o grădină, dar nu respinge ideea... Arta și natura împletindu-se pentru a crea o entitate cu totul nouă... o a treia natură, dacă vrei.

Adam nu avu nevoie de alte încurajări.

— Da, acceptă el. Da, vă rog.



EXAMENELE SE ABĂTURĂ ASUPRA LOR PÂNĂ SĂ APUCE EI SĂ SE dezmeticească și trecură la fel de repede. Sărbătoriră, se îmbătară, traversară cu bacul la Grantchester cu coșurile de picnic, dansară la balurile de la colegiu și se aruncară îmbrăcați în râu — amintiri ireparabil umbrite de decizia Gloriei de a pune capăt relației lor în ultima seară a semestrului. Situația nu era negociabilă și, fidelă caracterului ei, Gloria nu încercă deloc să mimeze niște remușcări pe care, în mod clar, nu le simțea. Reuși, totuși, să-i ofere o oarecare consolare: de vreme ce n-o să mai vină să stea la conacul familiei ei din Scoția, va fi scutit de atențiile înnebunitoare ale musculițelor de vară.

— Se cunosc cazuri când vitele s-au aruncat de pe stânci din cauza musculițelor.

Acestea fuseseră ultimele ei cuvinte înainte ca el să iasă în trombă din cameră, trântind ușa în urma lui.

A doua zi, fiecare se întoarce la viața lui de zi cu zi. Pentru Adam, asta însemna o suburbie banală din sudul Londrei și o